

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četrt leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četrt leta 1 gl., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XLI.

V Ljubljani, 23. sušca 1888.

List 12.

Zakaj?

Zakaj, o ljubi Jezus moj!
Terpiš, potiš kervavi znoj
Na oljski gori serčno moliš.
Zakaj v prebitko smert privoliš?

Zakaj hinavsko si izdan,
Kot tolovaj z vervmi zvezan,
Zakaj peljan si pred sodnika,
Te sramoti druhal velika?

Zakaj presveto Ti Teló
Je do kosti razbičano,
Da nimaš zdravega na sebi,
Je bilo tega treba Tebi? — —

Zakaj, o Kralj nebes, zemlje,
Sprejmeš za žezlo terst v roké,
Te venča ternje mesto zlata,
Ogrinja revni kos škerlata?

Zakaj v tamnici zadnjo noč,
Terpiš vse zlobe, pekla moč
Trinogov strašne hudobije,
Kar sodnji dan še le odkrije?

O, veličastni Božji Sin!
Zakaj zdaj „mož si bolečin?“
Nevernika v sercé da spéka,
Da kliče: Glejte, o človeka!

Da ljudstvu ropar, tolovaj
Je ljubši kakor Ti, zakaj?
Svetost, nedolžnost, ljudstvo vpije:
Na križ, na križ naj se pribije! —

Zakaj, o Jezus moj, potert,
Obsojen si v prebitko smert,
Druhal v radost nečloveški
Objameš serčno križ pretežki?

Pregroznega terpljenja pot
Zakaj nastopiš, moj Gospod?
Na pol mertev dospeš na goro,
Čemu terpiš strašno pokoro?

Zakaj, Zveličar prečešen!
Še s kisom, žolcem si pojen?
Zakaj oropa oblačila
Nesramno te druhal nemila?

In zdaj! — o solnce skrij svoj svit!
Moj Jezus! si na križ pribit, —
Ti stvarnik moj — si v prah ponižan,
Zakaj vmerješ sramotno križan? —

Oh ljubi Jezus! ti molčiš,
Pa ti molče mi govoriš:
Storila to ljubav je moja,
Ker smili se mi duša tvoja.

„Da dušo greha bi opral,
Nedolžnost prešnjo spet ji dal,
Prestal vse bridko sem terpljenje,
V ljubezni dal za té življenje.“

O križani Zveličar moj!
Skesán, glej, sklenem pred Teboj:
Nikdar več nočem Te žaliti.
Služit' Ti, vselej Te ljubiti.

Radoslav.

Don Bosko.

Opis njegovega življenja in delovanja.

(Dalje.)

III. Britke skušnje.

Blaznični strežaji so se začudili ne malo, ko so zagledali mesto enega napovedanega duhovna — pa dva. Ali to jih ni nič motilo. Takoj ju primejo, in odvedejo v bolnišnico. Prišleca sicer zaterjujeta, da naj ju pusté, da je pomota in da nista prava. Toda vse

zastonj. Ker se s silo ustavljata, ju tudi s silo hočejo ukrotiti. Začno ju polivati z vodo; dobila sta prav poštene kopli, akoravno sta se je branila. K sreči je bil v blaznici mašnik, ki je dobro poznal duhovna. Ko je zvedel, kaj se godi, pojasnil je vso stvar vodju in tako rešil prisiljena blaznika iz zadrege. Gospodoma pa je prešlo za zmeraj veselje, da bi še kedaj hotela koga spremljati v norišnico.

Jasno je, da je bilo o tem slučaju mnogo govorjenja. Bosko pa je bil otožen. Spoznal je, da ga vse zapušča in da mu niti nekdanji prijatelji več ne zaupajo.

Prišel je dan, ko je imel zapustiti travnik, na katerem se je zbirala njegova mladina. Povsod je iskal novega prostora, povsod vprašal in prosil; ali dobil ni ničesar. Nikdar ni bil Bosko tako užaljen, kakor ravno tedaj. Za zadnjikrat zbere otroke na pašnik, in od onod jih vede v bližnjo cerkev. Med potjo molijo rožni venec in litanije. Po daritvi sv. maše reče: „Ljuba Mati Božja, prosí z menoj za mene, da dobim tem otročičem drugo gnjezdo, kjer jih zamorem gojiti in hraniti toliko časa, dokler se njim ne vterdijo krila, da morejo sami poleteti.“

Popoldne so otroci zopet na pašniku. Bosko je pri njih. Neprevidoma se odtegne nekoliko v stran, pade na kolena, solze mu zalijejo oči — in moli. Ne molijo sicer ustnice, moli pa srce njegovo — tako iskreno prosi Boga, da naj se ga usmili in mu pomaga. Silna žalost mu prešinja dušo. Grozne misli ga mučijo: te stotine otrok, ktere sem s tolikim trudom pripeljal na pravo pot, te stotine otrok da naj se vnovič klati po ulicah, in počenjajo hudobiye. O, kaj vas čaka? — ječa in pogubljenje — časno ... večno pogubljenje. In kakor je Jezus vnovič in vnovič molil na Oljski gori: „Moj Oče, ako je mogoče, naj gre ta grenki, kelih od mene!“ — tako moli Don Bosko in sklonjen na tleh vedno z večim zaupanjem kliče k Bogu: „Moj Bog tvoja volja naj se zgodi! Ali res hočeš, da zapustim te sirote? O, povej mi, kje dobim pribežališče tem otrokom!“

Ta goreča molitev je prederla oblake.

Komaj je izgovoril Bosko zadnje besede, pristopi k njemu človek, Pankracij Soave po imenu.

„Častiti gospod! — vi morda iščete kak laboratorij?“

„Ne laboratorij“, odverne Bosko, ampak oratorij!“

— Je vse jedno! Tu vam pa že pomagam. Moj tovariš Tinardi — prav pošten mož — ima kolnico (šupo), ktero da takoj v najem. Kakor navlaš bo za vas!“

Don Bosko spozna roko božjo in takoj gre pogledat kraj, o katerem je govoril Pankracij. Dotična kolnica — že samo ime pove, kakov prostor je moral to biti — je bilo revno poslopje, razdžano, nizko, tako da v nji odrasčen človek ni mogel niti po koncu hoditi.

„Nizko, je nizko“, pravi Bosko, moji otroci so sicer majhni — pa vendar ne vem, kako bi jih spravil tu notri!“

„O, to nič ne dé“, odgovori na to Pinardi, „lahko se pomaga! Tla bom dal nekoliko bolj globoko izkopati čez se položé žaganice — in tako palačo imate, da ji ni enake. In veste, jaz sem tudi pevec in se vam že naprej ponudim, da bom pomagal, na koru; — in jako lepo svetilnico imam tudi, dam jo vam, da bo visela v kapeli.“ —

Ta dobrohotnost je ganila Boska. „Tedaj dobro“, reče, izkopljite zemljo za pol metra globokeje.“

„Bom izkopal.“

„Do prihodnje nedelje?“

„In ali mi prepustite ob enem, kar je sveta okoli?“

„Tudi svet dam!“

„Za koliko?“

„Za 300 frankov na leto!“

„Dal bom 320; pa jaz bi rad sklenil pravcato pogodbo.“

„Tudi pogodbo dobite, če jo ravno hočete imeti!“

„Dobro vse je vravnano!“

Ko je bila stvar povoljno doveršeno, vernil se je Bosko nazaj na travnik. Večerno solnce se je žarilo na zatonu, ali same radosti žarilo se je ob enem obličje Don Bosku.

Ko so ti ubogi otroci slišali, kako je Bog na čuden način poskerbel za-nje, ni bilo veselja ne konca ne kraja. Vse je vriskalo in skakalo zavoljo — šupe v Valdoku V zahvalo so takoj molili rožni venec — in s kako serčno pobožnostjo, to ve ljubi Bog v nebesih.

Pinardi je z nekaterimi delavci svojo „šupo“ tako predružil, da ni bila prvi niti podobna.

V nji je bila majhna kapelica, okoli poslopja pa je bilo dvorišče, na katerem so se otroci igrali. Takoj prihodnjo nedeljo — dne 12. apr. 1846 in isto leto ravno velika noč — se je preselil Bosko v novo stanovanje. S slovesno božjo službo so posvetili kraj, kjer so se imeli odsihmal zbirati.

Nadškof torinski je dovolil, da se sme v kapelici maševati, pridigovati, opravljati večernice, devetdnevne itd.

Oratorij sv. Frančiška Saleškega v Valdoku je štel čez malo časa nad 700 otrok. Blago delo se je vedno bolj razcvitalo. Tudi duhovni, ki so se bili prej oplasilili, niso zdaj več odrekli svoje pomoči. Zanimanje za to podjetje je postajalo splošno pri ljudstvu — in na dvoru.

Zlasti ob nedeljah je bilo v Boskovi kapelici posebno živahno. Prihajali niso samo dečki k službi božji, ampak tudi sosedje iz okolice. Valdoško predmestje, ki je bilo prej na jako slabem glasu, je po teh duhovnih vajah naglo dobilo drugačno lice.

Ob tacihi dnevih je Bosko spovedoval do 8. ali 9. ure, potem je bila maša, na to pridiga, v ktero je vedno vpletal mične dogodbe iz sv. pisma. Popoldne ob dveh je bil kerščanski nauk, potem rožni venec, litanije, cerkveno petje. Govori Boskovi so bili tako živahni in otroci so jih poslušali tako radi, da jih je bilo treba na večer skoraj goniti iz kapele. Še pri vratih se oziraje so nazaj klicali: „Addio, Padre! (Z Bogom, oče), prihodnjo nedeljo se zopet vidimo!“ Blagi Don Bosko pa se je zadnji — utrujen in oslavljen opotekal domú.

Takrat je odperl večerne šole. Mladiči niso prihajali samo v nedeljo — večer, ampak vsak dan v tednu. Učencev je bilo čedalje več. Posebno te večerne šole so mu pridobile mnogo prijateljev pri višji svetni go-sposki.

Omeuili smo prej grofa Kavurja, ki je hotel na vsak način zatreti Don Boskovo delo. Menil je Kavur, v tem na roko mu bo sam nadškof torinski. Ali jako se je varal; ta ni nikakor dovolil, da bi se Bosku delale zapreke. Toda Kavur ne miruje. Da doseže svoj namen, skliče mestne odbornike ter jim predlaga, da se odpravi Boskov oratorij. Ožji odsek je imel odločiti. Po viharji razpravi je bila večina pripravljena glasovati za Kavurjev predlog. Ali predno pride do sklepa, izprosi si besede finančni minister grof Provana di Kolenjo (Collegno), ki je bil ob enem navzoč, in mestnemu zboru naznani: „Jaz, gospodje, sem pooblaščen od Njegovega Veličanstva kralja Karola Alberta, naj vam objavim, da naš vladar, pozvedivši natanko o oratoriju sv. Fran. Saleškega, hoče, da naj se ta prekornisti zavod ne razdira, marveč da se sostanki teh mladih gojencev

dopusté in zavetujejo. V slučaju, da bi dali ti sostanki povod kakim neredom, nadeja se kralj, da jih bo mestno poglavarstvo preprečilo.“ Odsihmal so mestni očetje mirovali, in nihče ni več delal nadleže, tem-manj, ker so vidili, da se grof Provana in sam kralj Karol Albert jako zanimata za Boskovo podjetje. Kralj je verh tega poslal v oratorij darilo 300 frankov z napisom: „Za siromašne potepinoviče Don-Boskove!“

(Dalje nasl.)

Zveličani Klemen Hofbauer ali Dvořák.

(Mesca pros. 1888 med blažene prišet.)

(Dalje.)

O. Hofbauer dela kot apostolj 12 let, in potem umerje na Dunaji l. 1820.

Hofbauer, prišedši na Dunaj, dobi nalogo, naj pomaga v duhovskem službovanji staremu in bolehnemu predstojniku italijanske cerkve. Tam dela neumorno štiri leta za zveličanje duš. Ko pa je leta 1813 spraznjena duhovska služba spovednika in duh. očeta pri cerkvi gospá Uršulinaric, izročé njemu, prav naklonjeni mu, dunajski nadškof Hohenwart to imenitno duhovsko službo, ki zahteva veliko pobožnost, modrost in gorečnost. O. Hofbauer tedaj nastopi to duhovsko službo pri nunah in jo zvesto opravlja sedem lét, do svoje smerti, in zlasti ta čas vidimo njegovo apostoljsko vsestransko delovanje, pa tudi njegovo junaško krepost in pobožnost — v najlepši svetlobi.

1.) Največo skerb o. H. skazuje sebi izročnim duhovnim hčeram, gospém Uršulinkam. Za nje trdil se je v spovednici, in njim bil moder vodnik na poti redovniške popolnosti, za nje je molil mnogo, skerb je za častitljivo službo božjo v samostanski cerkvi, in s svojimi gorečimi apostoljskimi pridigami vnmel je vse k vedno večji ljubezni do Boga in do bližnjega. Zlasti še vdihoval je o. H. svojim ovčicam goreče češčenje do presv. Rešnjega Telesa, ljubezen k prečisti Devici Mariji, in djansko sočutje, serčno milodarnost v pomoč dušam v vicah. Priporočal je svojim duhovnim hčeram, kako potrebna je ponižnost, ki mora biti podlaga vsemu duhovnemu življenju. „Bodite ponižni, rekel je poslušalcem na prižnici mnogokrat, drugač zdelo se vam beseda bo božja gola basen“. „Korenina vsih čednosti je ponižnost.“ Kazal je na to, da navadna pota so v duhu življenja varniša od nenavadnih, kjer je še posebnega poniževanja in vse opreznosti treba, da zaverženi duh duše s skrito lastno napačno ljubeznijo in prevzetno domišljavostjo ne pogubi. Videl je dobro, da hudobni duh se rad spremeni v angelja svetlobe, da bi duše zmotil ter od Boga odvernil. O. H. tolažil in poterjeval tudi nune mnogokrat s sledečimi besedami: Enako je, vse eno je, naj nas hvalijo ali grajajo. Kolikor smo pred Bogom vredni, toliko veljamo.

2) O. Hofb. je bil takrat na Dunaji najbolj ljubljani, najbolj cenjeni pridigar; iz njega govoril je sv. Duh. Pridigal je H. priprosto, vneto, in „kot taki, ki ima moč, da govori z besedami svetopisemskimi. Prečudna je bila moč besede božje iz njegovih čistih ust, da je tako rekoč poslušalce vse opanal, da jih je prepričal, v serce ganil, in da so najbolj priprosti ljudje res prav vreli k njegovim pridigam, očitni grešnik se k Bogu spreobračali, mnogo judov, krivovercev in razkolnikov zapustilo verske zmote, ter v naročje svete katoliške cerkve se resnobno vernilo in podalo. Vidite velikanški vseh pridig očeta H.! Njegova ponižnost, njegovo zatajevanje, njegova goreča ljubezen do

Boga in do bližnjega storila je, da je postal posoda, v katero je sv. Duh vlival tako prečudne milosti in darove, in od božjega ognja, ki ga je v sercu nosil, vžigala se serca poslušalcev. O. H. imel je živo kat. vero o potrebi, da moramo vse natančno verovati, kar nas sv. kat. Cerkev uči; pridigal je posebno rad, povdarjal je pogosto, da bomo radi vse verovali in prepričani, prešinjani bomo od cele resnice sv. kat. nauka, ako bomo namreč po teh naukih živeli? Zaterdil je sveti mož poslušalcem, da najtehtniši dokaz o resnici svete kerščanske vere je njen obstanek vkljub vsemu preganjanju in pohujšanju; razkazoval je, da sv. katoliška Cerkev je tista, katero je Jezus postavil, in da nje treba se je deržati v dosego večnega zveličanja. Pojasnoval je veljavo, moč papežev, našo dolžnost svete pokorščine do papeža, kot Krist. namestnika na zemlji. Oni čas širilo se je zlasti puhlo modroslovje iz 18. stoletja, in francoska prekucija je k temu pripomogla s svojimi učenjaki in botri; zato najdemo oni čas, zlasti še v večih mestih, sovbo na Dunaji, veliko nejasnih, plitvih zapopadkov o naukih sv. kat. vere, veliko merzenja do papeža, mlačnost v verskih dolžnostih gledé vdeležitve sv. maše in ss. zakramentov, in pogosto stud za češčenje svetnikov in njih svetinj, zasmehovanje sv. rožnega venca, cerkv. odpustkovi in božjih potov. O. H. je tukaj veliko pomagal, skazal se je „apostoljskega pridigarja katoliške vere“.

(Konec prih.)

Ali versko ali brezversko šolo?

(Dalje.)

Kako se je v novi šoli pogosto „npravno-versko“ odgojevalo?

Misliti se je utegnilo in se je tudi mislilo v začetku, češ: „sej pri zverševanju omenjenih nasprotnih nekoliko paragrafov ne bo tako hudo; mnogi to reč vse pretemno vidijo.“ Poglejmo tedaj.

Preteklo je 20 let, odkar je bila dana nova šolska postava, in kaj se je pokazalo v tem času? To se je pokazalo, da prostomišljaki, brezverci in cerkveni sovražniki so imenovane nasprotnne paragrafe po svoje tolmačili in v svoj prid rabili, kjer in dokler so bili na kermilu. Naj omenimo le nekoliko.

Ena prvih novošolskih vravnav je bila, da so močno vtesnili verske vaje, ki so bile poprej zapovedane in v navadi, n. pr. obiskovanje sv. maše, prejemanje ss. zakramentov, vdeleževanje pri procesijah (sv. Marka dan, križev teden); molitev pred šolo in po šoli se je ojuščala ali pa se zapovedala taka, ki je bila pripravna tudi za luterane in jude, kar je n. pr. v Linških šolah še zdaj v navadi. Molčimo o tem, kakošen izgled je pri tem dajal marsikteri učitelj, že celo če je luteran molil s katoliškimi otroci.

Križe in svete podobe so iz šol odpravljali, ali jih niso vanje pustili. Šolske bukve so dajali vravnati po brezverskem kopitu.

V šolah s čisto katoliškim prebivalstvom so sem ter tje bili učitelji ali učiteljice judje, judinje. V Ried-u (Jnski okrog) n. pr. je še zdaj judinja učiteljica na eni deških šol.

V učiteljsko pripravnico celo na Dunaju so meščani poklicali tujca z Nemškega, nekega dr. Dittes-a. Tisti ki so ga poklicali, so vedeli, da je protestant, vedeli so tudi kakošnega duha je. Širokoustno je Dittes sam kar naravnost rekel: da v napravo, ktere vodstvo so njemu izročili, ne smé stopiti noben duhoven. Na pri-govarjanje svojih priveržencev je sicer odjenjal od tega.

zahtevanja, zato pa ni spremenil svojih misel: to zadostno kažejo njegovi spisi. V knjigi „Grundriss der Erziehungslehre“ n. pr. med drugimi brezbožnostmi pravi: „Kteri je poslednji namen človekov, tega ne vemo (namreč tisti neverniki ne vedó, kteri zaveržejo sv. pismo, razodenje božje); in pristavlja: „to tudi ni merodajno za izgojo!“ In tacega človeka so dali za vodnika tisti napravi, ki ima namen: odgojati možé, ki imajo mladino „npravno-versko“ izgojati! To je dopustila šolska postava. Da so v teh okoliščinah tudi drugod mnogi sovražniki duhovstva in katol. Cerkve dobili tehtne službe, komu ni znano? Sej kažejo to tudi njihovi spisi, časniki, ki vsako priliko porabiyo, ako morejo kako psovko bersniti na papeža, cerkev duhovstvo. Po njih tolmačenji je najberž to kerma za „npravno-versko“ izrejo“ (!).

Dr. Dittes sicer ni več vodja omenjene naprave, toda ta premeteni protestant pa išče v spisih učiteljstvo s svojim brezverskim duhom navdajati, v brezverstvo zapeljevati; vreduje namreč pedagogičski mesečnik, ki se menda nahaja po mnogih učiteljskih konferenčnih sobanah. Ako toraj učitelji take zagrizenosti beró, ni čuda, da je tudi v naši deželi precej učiteljev, ki so neprijatelji „verske-šole.“

To popisuje nekoliko bolj obširno solnograška brošura: „Konfessionelle od. konfessionslose Schullen.“ — To hudo tedaj, kar smo danes popisali, naj premišlujejo vsi tisti, kteri so zoper „versko šolo“ in ki hočejo imeti „brezversko šolo.“ Ali more tski, ki dela za tako nesrečo uboge mladine, še pokrizati se, zlahkim srcem cerkev stopiti, očenaš moliti, ali med vernimi katoličani kruh jesti?

(Dalje nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Komu so kazinski govorniki postregli.) V ljubljanski kazini so se mogočni govorniki konstitucijskega društva undan hudo nosili zoper Lichtensteinov predlog, zoper avstrijske škofo, duhovstvo, papeža. V tolažilo jim naj smemo omeniti, da oni niso osamljeni klepači po verski šoli, Cerkvi in duhovstvu, imajo pač pajdašev v tem viteškem poslu . . . Kakošnih n. pr.?

V Prossnitz-u na Moravskem je zelo ob tistem času s kazinsko imela neka družba shod, na katerem so govorniki, enako kazinskim, udrihali po verski šoli, Cerkvi itd. Tedaj mili bratci kazinskih govornikov v tej reči! Toda oni prosniški govorniki so imeli še nekaj družega za ušesi, česar pa ne konstitucni, in ne drugi imoviti gospodje ne slišijo radi. Bili so namreč oni Prosničarji — nekako rudeče pobarvani ljudje — „socialdemokrate“ jih imenujejo, in ako bi tega kopita svojat kdaj zmagala, recimo, tudi v Ljubljani, ne bi šla gledat v šolo, če je „verska“ ali „brezverska“, morda tudi ne v kazino; temveč pogledat pojde poprej po hišah imovitih gospodov, kteri so jim poprej tako ljubo in drago pomagali „brezverske“ načela razširjati, pogledat, kje bi se kaj dobilo, da bi „delili“.

Rekel je o tej reči pomenljive besede eden govornikov v Prossnitzu „welcher das socialdemokratische Program entwickelte und mit der Aufforderung schloss, dass gegen den Adel, das Bürgerthum (slišite??) . . . die Geistlichkeit der Kampf zu erheben sei . . .“ Vero in Cerkve zatreti, da bi potem ložej bogatih in premožnih plén med seboj delili, to je poslednji namen pravih rudečkarjev, in kdor versko šolo zatira, on rudečkarstvo podpira. Dopisnik iz Moravskega v „Vaterlandu“ je prav razumno opomnil, da ravno to, ker so socialde-

mokrati s sedanjo šolo zadovoljni, je znamenje, da je sedanji šolski zistem v goden socialdemokratovstvu.

Tudi je poslednjič dopisnik zaznamenal, kaj da je sad nove šole. Pravi pa: „Iz vsega je razvidno, da velik del mladega ljudstva je zgubljen za narod in za Cerkev“. Kdor tega ne umeva, naj bere, kar se naznačuje o mladih tatovih, roparjih, pa tudi šolskih rogoviležih celo, iz Dunaja, iz Gradca itd. In če se posreči dobiti zgoli „brezverske šole“, imovitim gospodom ni potreba pojasnovati, komu bodo te „errungenschaften zweier decennien“ v največo škodo.

Z Iga, 12. sušca. (Družba sv. Mohora. Sv. postni čas. Orglje. Cerkveno petje.) (Konec.) K bogoljubnemu življenju pripomore tudi sv. postni čas, v katerem premišlujemo terpljenje našega Gospoda Jezusa Kristusa, kajti nič ne more, pravi sv. Bernard, našega poželenja bolj krotiti in nas k dobremu močnejše priganjati, kakor živo premišljevanje Jezusovega britkega terpljenja.

V naši fari se kaj spodbudno obhaja sv. postni čas in cerkve so prenapolnjene vernega ljudstva pri postni pobožnosti. Tako imamo v tem sv. času vsako nedeljo ob 2 popoldne v farni cerkvi postno pridigo, v kteri nam preč. gospod fajmošter prav živo in ginljivo razlagajo Kristusovo terpljenje s potrebnimi nauki za vsakdanje življenje; ljudstvo hiti od vseh strani in napolnjuje cerkev do zadnjega prostorčka k tem prelepim in potrebnim pridigam, ktere so še le sedanji preč. gospod župnik vpeljali, ter z ginjenim srcem in s solznim očesom posluša verno ljudstvo božjo besedo. Po pridigi se moli s prižnice glasno sv. križev pot, kterege spremljajo na koru in verniki po cerkvi pri vsaki postaji prepevaje kitico znane pesmi: Oh, pridite stvani — kaj, glejte, se godi: On kteri nas vse živi — Strašno za nas trpi, — in potem sledé litanije vseh svetnikov z blagoslovoma. Ker je pa s križevim potom sklenjeno mnogo popolnoma in nepopolnoma odpustkov in da bi vsi farani v tem sv. času s premišljevanjem Kristusovega terpljenja svoje serce tem bolj očiščevali, ter z odpustki sebi in vernim dušam v vicah pomagali, opravlja se že blizo pet let tudi po nekaterih podružnicah, v kterih so blagoslovljene postaje svetega križevga pota sv. postnemu času primerna pobožnost. Tako se moli vsaki ponedeljek ob 7. uri zjutraj sv. križev pot v podružni cerkvi M. B. v Tomišlju, in potem je sv. maša, med ktero prepevajo na koru pesmi Jezusovega terpljenja. Enaka pobožnost je tudi v Strahomeru v cerkvi sv. Jakoba ob 9 uri dopoldne vsako sredo. Vsaki petek ob 9 je pa tudi v cerkvi sv. Križa v Iški vasi enaka pobožnost sv. križevga pota in sv. maša. Cerkve so vsdelej prenapoljene vernikov, kar očitno spričuje, da naše ljudstvo goreče hrepeni po tečni dušni hrani. Upajmo in pričakujmo, da nam sv. opravilo in pobožnost postnega časa obrodi milost in usmiljenje za čas in za večnost.

Pri tej priliki naj tudi poročam, da dobimo letošnje poletje za našo farno cerkev nove orglje, ktere izdelujeta brata Zupana v Kamni gorici. Nove orglje bodo imele 19 pevajočih in 6 kolektivnih spremenov ter bojo stale 2.500 glđ. Pred postavljanjem novih orgelj prenovili bomo še kor, in potem bo naša farna cerkev v resnici krasna hiša Božja.

Omeniti moram še, da se je letošnje zimo vstanovalo tudi cerkveno pevsko društvo pri nas, prav pridno podučujeta č. gospod kapelan Julij in farni organist Miglič, vsako nedeljo popoldne po cerkvenem opravilu v farni mežnji več kot 10 odrastlih mladenčev v cerkvenem petji, in tako upamo, da nam bodo marljivi mladeniči v nedolgem času s svojimi močnimi in lepo

vbranimi glasovi v cerkvi pri službah božjih prav navdušeno vneli serca za povzdigovanje k Bogu.

Naj sklenem ta dopis z istinito terditvijo: Fara sv. Martina na Igu napreduje v duhovnih in časnih zadevah, kar naj bode vse Bogu na čast in dušam v zveličanje.

Preštempljane marke. Zbiranje preštempljanih ali porabljenih mark postaja v današnjih dneh, kakor znano, čedalje živahnejši, da ne rečem, strastno. Neverjetno je skoraj, kako ogromni zneski se dajajo v ta namen in pridobivajo. Ne le forinti, temuč stotaki ponujajo se včasih za to ali uno znamenito staro marko. Tako n. pr. plačuje se pisemska marka otoka sv. Mauriceja od l. 1850 že na neverjetno veliko ceno! Po Francoskem so zbirke, ki štejejo nič manj kot po 10.000 in več raznih mark, ki se cenijo na 50 do 100.000 gld.! V parizu samem je 150 taci zbirke mark: pri nekterih teh je na stotine oseb, ki se pečajo le s čiščenjem, sortiranjem in številjenjem mark v verste različnih evropskih in drugih držav. Gospoda kineška, kakor tudi semtertje turška, uporablja marke za tapetiranje sob.

So pa tu in tam take družbe, kakor pri nas na Dunaji, ki spravljajo razne take preštempljane marke in jih potem prodajajo, dotični denar pa obračajo v blagi, vzvišeni namen, namreč v odkupovanje in reševanje poganskih otročičev ter v pomoč Evropejcev, ki se s tem trudijo in žrtvujejo. Koliko dobrega se s tem doseže za človečanstvo, oziroma za pridobitev poganov h kerstu in omiki, pač ni mogoče povedati in je nepopisljivo! Za Avstrijo vodi tako zbirko č. g. F. Beatus, tajnik v c. kr. sirotišnici na Dunaji (Waisenhaus, Waisenhausgasse Nr. 5 in Wien). Dandanes, ko framasoni, nihilisti, socialisti in judje za svoje namene (pač ne človečanske!) na vse kriplje in nevstrašeno delajo, naj bi pa katoličan zaostal?! Ne, nikakor ne! Človekoljubje in omika, rešenje iz sužnosti teme in zlobnosti ubogih bratov naših tirja podporo! Brez pomena na prvi pogled in vendar izdatno velika je ravno tudi podpora z markami.

Sprejmemo se pa sledeče: vsake pisemske marke, marke poštnih in navadnih listnic, kakor tudi zavitki (Couverts) z vtisnjeno marko: posebno dobre in obratane so marke stare. Avstrijskih pisemskih mark so najbolj veljavne one od l. 1850, 1851, 1859, 1861 in 1863, enako veljavo imajo zavitki (Couverts) z vtisnjeno staro marko in marke časopisov, več ko mogoče, stare, tako n. pr. Merkur (2 kr.) zelene, Merkur (6 kr. rumena in Merkur (30 kr.) rdeče barve, itd. Mnogo cenjene so dalje razne marke levanta (soldi), telegrafne marke kakor tudi vse druge večje ali manjše vrednosti do 20 kr. in višje. Posebno drage so včasih marke tujih držav n. pr. San Marino, Island, Rumelije, Kalgarije, Srbije, Bosnije, Turčije, Norvegije, Švice itd., naj si bodo že marke na zavitkih vtisnjene, marke križnih zavitkov, poštna in telegrafna ali druge. Ravno to velja o markah raznih držav Azije, Afrike, Amerike, Avstralije.

Marke pisem naj bodo, kolikor mogoče, čiste in cele. Zavitki (Couverts), križni zavitki, poštna karte in enaki papirji, katerim je marka vtisnjena ali ponatisnjena pusté naj se celi, t. j. marka se jim naj ne izreže; če pa tega ni mogoče, pusti naj se precej prostora okoli marke. Marke le prilepljene naj se odlepijo, skerbi naj se pa, da se jim zobki ali robci ne steržejo, ne odrežejo ker drugače niso za rabo. Narložje in narbolje se marke odlepijo, če se dotični papir na nasprotni strani omoči z gorko vodo.

Veliki zbirki na Dunaji v pomoč spravlja in zbira marke č. g. Karol Čigon, vikar v Temnici na Goriškem.

Priporoča se toraj pn. čč. gg. duhovskega in svetnega stanu, kakor tudi sploh človekoljubom v blagovoljno podporo. Veliki zakladi (naj se ne jemlje v zlo izraz!) mark dobé se semtertje pri eni ali drugi osebi, v Comptoirih kakor v privatnih hišah. Marsikdo ima morda znanje v tujih krajih in državah, — oberne se naj toraj do teh za pomoč.

Milijonov in milijonov poganskih otročičev kliče po sv. kerstu, po kerž. izreji, brezštevilo rok dela v ta namen, a terpé pomanjkanja in lakoto! Pomoč! Pomoč! „Karkoli ste narmanjšemu mojih bratov storili, to ste meni storili“, govori Jesus Kristus.

Pošiljajo naj se tako nabrane marke imenovanemu gosp. vselej franko, dobro zapečateni in zarad poštne, kolikor mogoče v večjem številu. Sortiranje mark po državah ni ravno potrebno; to dopolnjuje zbiratelj sam.

Naše slovstvo. Knjiga z naslovom: „Duša popolna“, ali molitve, pregovori in zgledi za dušo, hrepenečo po popolnosti, drugi natis je nedavno zveršen. Imenovana knjiga je bila v prvič leta 1880 v poldrugi tisuč iztisih tiskana in v treh letih so bili vsi iztisi ali poprodani ali pa od častitega vodstva Ljubljanske „Hiralaice“ pri rečni loteriji za dobitke oddani. Od tistega časa je bilo prav pogosto popraševanje v bukvarni po tej knjigi. Da bi se želje prosilcev spolniti zamogle, je družba sv. Vincencija v „Katoliški tiskarni“ naročila njen drugi natis. Naj bo dovoljeno veliko korist knjige izreči z ravno tistimi besedami, s katerimi jo je gosp. pisatelj popisal po naznanilu prvega natisa. V „Zgodnji Danici“ 16. prosinca 1880, z listom št. 3 na 21. strani je naznanjena z naslednjimi versticami: „Knjiga z naslovom: Duša popolna je posebno pravičnim in pobožnim dušam k dosegu obilniši popolnosti in svetosti prav močno koristna. Bukve so vodile k popolnosti. Prav za prav vodijo spovedniki sebi izročene duše k popolnosti; ali čas za sv. spoved odmerjen je pogostoma zavoljo obilnega števila spovedencev tako kratek, da spovednik sam ne zamore vsega storiti. On ne more vsakemu spovedencu potrebne čednosti obširno razložiti, ne ga za njo dovolj ogreti in vneti, ne mu vsih njegovih dvomov razjasniti, tudi ne vsih za svete čednosti potrebnih pripomočkov z gorečnostjo priporočevati. Pobožne duše morajo same za popolnost skerbeti, kolikor jim je mogoče, posebno se morajo za dobro spoved pripravljati. Pobožne duše živé včasih tudi v kakih zmotah: pogosto imajo nebitvene reči v čednostih za bistvene; bistvenih reči pa ali celo ne poznajo ali pa ne cenijo po vrednosti, in zato se za nje ne prizadevajo, pa tudi zarad tega popolnosti ne dosežejo. In kdo je v spoznanju popolnosti tako močno razsvetljen, da bi lepoto in koristnost vsake čednosti zadostno spoznal? Pa če jo tudi dovolj spozna, je za popolnost neogibno potrebno, da se njegovo serce za njo bolj in bolj ogreje in vname; zakaj sicer se ne bo za njo z vse močjo in stanovitno prizadeval. V teh bukvicah so čednosti popolne duše obširno in gorko razložene. Ker pa le svetniki in svetnice Božje popolnost duše dobro poznajo in tudi druge učiti zamorejo: zato so te bukvice sestavljene skoraj le iz besedi in zgledov svetnikov in svetnic Božjih. Ti izreki in zgledi so dovolj močni po popolnosti hrepenečo dušo o lepoti čednosti popolnoma prepričati, in jo za popolnost bolj in bolj ogreti in vneti. Marsiktera duša, ktera se je morebiti dosedaj pobožna menila, bo speznala, kako malo je svetnikom v čednosti enska; zatorej se bo pred Bogom globoko poniževala, pa se tudi v prihodnje po naukih in zgledih svetnikov za popolnost z večji vnamo in gorečnostjo prizadevala.“

(Konec nasl.)

Prostozidarji — prijatelji brezverske šole.

Kam da meri brezverska šola, razvidi se lahko že iz tega, da so verski odpadniki, bogatajci in prostozidarji vsi zanjo vneti. Svoje lastno brezverstvo hočejo šoli vsiliti, ter brezverskega malika na prestol posaditi. Od časa do časa prihajajo jako zanimivi dogodki in izrodki iz mraka skrivnih društev na beli dan, in taki dogodki nam njihova prizadevanja v pravi luči pokažejo. Antverpski prostozidarji so se n. pr. takole izrekli: „Vdeleževanje duhovno pri poduku ovira dejanje učiteljevo, in oropa otroke pravega moraličnega, logičnega in napredovalnega poduka. Poduk iz katekizma je največja ovira naravnemu razvijanju otrok.“ Kdor torej še ne vé, kam da meri brezverska šola, lahko to izve iz te izjave Antverpske lože.

Katekizem, torej kerščanski nauk, je po tem modrovanju, največji sovražnik in zadržek v izreji in odgoji „pravega človeštva!“

Prostozidarji in njih vredni sodrugi hočejo izobraževati mladino brez vere, brez Boga. Toda brez vere ni prave odgoje in izobraževanja. Od tod prihaja, da je mnogo ljudi na videz lepo izobraženih, v sercu pa divjih in surovih. Kriminalna statistika jasno kaže sad takosnega izobraževanja, s katerim skušajo vero nadomestiti.

Ako se veren, pošten in pravičen kristjan, kateremu višje omike manjka, primerja z nabrušenim bisserom, tedaj se zdi, da taki izobraženi brezverci, s svojo lepo zunanostjo in olikanostjo le notranjo ostudnost in nesnago zakrivajo. Brezverske šole zamorejo „odgojati pobeljene grobe“, v mladini buditi olikano zunanost, prave notranje vrednosti pa ji ne morejo dati, ker delajo brez Boga.

Bog edini je korenina in vir prave omike. Brez Boga je res nekaka demoniška vednost, katera rogovili proti Bogu in nebesom; brez Boga so goljufiva kovarstva in zvita hinavščina, ni pa tega, kar bi se smelo prava omika zvati. Prave omike ima vsakdo le toliko, kolikor je v njem Bežja podoba razvita. Pri vsem posvetnem znanju in učenosti, pri vsi umetnosti, pri vsem znanju jezikov, pri vsi zbruseni v družbinskem življenju, pri vsem uživanju časne časti, zakladov in kratkočasov je vender top in nezmožen suženj nevrednih strasti in samovoljnosti. Kteri previdni človek bo takega razuzdanca cenil za olikanega? „Če gospod ne zida hiše, zidajo zidarji zastonj.“

Razgled po svetu.

Zagreb. (Romanje.) Iz Zagreba, kakor naznanja „Katol. List“, popelje 9. mal. travna poseben vlak v Rim potnike, kateri se želé vdeležiti in se oglašé še o pravem času, vsaj do 5. mal. travna. Kteri se oglašé do časa, se jim izposluje vozuina s polovičnim odpustom tudi do Zagreba. List želi, da bi se jih veliko oglasilo ter bi bila Hervatska spodobno zastopana.

„Katol. List“ naznanja, da idejo v Rim vsi hervaški škofje s kardinalom vred, tudi škof Strossmayer.

Rim. V Vatikanu se terdno govori, da še pred veliko nočjo bo konkordat med papežem in Rusijo podpisan in poterjen; s tem bode konkordat od l. 1883 poterjen in podaljšan.

Laško. Italijani nikjer nimajo sreče, odkar so oropali sv. Cerkev. V domači deželi je notranj razpor, zlasti ker pravi katoličani so zadrževani dolžno spoštovanje skazovati poglavarju svoje sv. Cerkve; župane celo zato odstavljajo, ako do vlade oddajajo prošnje, da naj naredi

mir s sv. Očetom. Framasoni vso deželo delajo nesrečno. Zato tudi zunaj ni sreče. V Abisnijo pošiljajo vojaštvo, pa ne morejo nič opraviti, potem ko so bili pa že prav gerdo tepeni pred nekaterimi mesci. — V Argentinski republiki v Ameriki je mala laška naselba sv. Martina nedavno bila skoro do malega pokoučana. Framasoni mislijo, kdo vé, kako so prebrisani; pa so bolj neumni kakor bebeci! Kdaj neki je še kak brezvérec srečen bil? Ali je bil srečen Robespierre? Ali je bil srečen Kavúr? Ali je bil srečen Viktor Emanuel (ki se je po smerti razpočil)? Ali je bil srečen Garibaldi? Ravno tako malo so bili srečni, kakor Kajuh ali Judež Iškarjot... Toraj pamet, ljudje, — varite se krivih potov.

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

V bratovski namen je za mesec sušec (marcij) priporočeno v molitev:

a) Vesoljni namen:

Moški, da bi bolj goreče prejemali ss. zakramente.

(Spis poterjen in blagoslovljen od sv. Očeta Leona XIII.)

(Konec.)

Zakrament sv. pokore, ki se mora pred sv. Obhajilom prejeti, je postavljen v padec in v vstajenje mnogim in v znamenje, kteremu se bo oporekalo. Postal je kamen, nad kterim se marsikdo spodtakne. Postal je je ločilen znak med ponižnostjo vernega kristjana, ki se ti sodbi usmiljenja hvaležno podverže, in med farizejsko, hlinjeno svetostjo, ki ne mara spoznati svoje pregrešnosti, ter krivoversko terdovratnostjo, ki se od Boga postavljenemu svečeništvu ne ukloni in rešilno sredstvo ošabno zametuje, Zakrament sv. Rešnjega Telesa je središče kerščanske Božje službe. Kdor ga tedaj prejme očitno, slovesno spozna svojo vero. To spoznanje se mora od moških z vso odločnostjo zahtevati. Kjer se svoje vere ne sramujejo, ondi zgine kmalu ona sramotna neznačajnost na pol in le po imenu kristjanov, kterih ne moremo dosti obžalovati!

V prvi versti mora tu duhoven biti na svojem mestu ter resnico očitno in resno oznanovati ter slednjič tudi že potrebiti zadnje ostanke jozefinske olike, ki si hoče v svoji omejeni modrosti sama sebi zadostovati, meneč, da ne potrebuje nebeške pomoči. Ravno tako mora tudi pregnati janzenistovsko hlinjenost, ki bi vsem skupni Krub rada svetnikom prideržala, kteri ga vendar manj potrebujejo kakor drugi. Duhovni naj s podučevanjem in sicer z neutrudeno delavnostjo naj izvrstnejši del svoje čede, moške, tudi pred drugimi pripeljati skušajo na to neizogibno potrebno pašo življenja.

(Konec nasl.)

b) Posebni nameni:

25. Cvetna nedeljo. Oznanjenje M. D. Cesar avstrijski. Marijanske kongregacije. Več deških semenšč.

26. S. Ljudiger. „Duhovni in obhajanci.“ Po požaru nesrečni. Da bi se zabranilo zidanje protestanske cerkve v katoliškem mestu.

27. S. Rupert. Nemški in avstrijski škofje. Bavarsko in Solnograško. Tri od prve mladosti po svojih Božjemu Sercu posvečene osebe.

28. S. Guntram. Vse priporočene zadeve zaradi denarja, kupčije, gospodarstva in stanovanja. Dobri posli. Več učiteljskih kandidatov.

29. *Vel. četrtek.* Osvobojeuje od nadležnih skušnjav ali pomoč k zmagi. Vreden prejem velikonočnega sv. obhajila. Brezbožni stariši.

30. *Vel. Petek.* Očitna pokora za vse svetoskrunstva. Spreobrnjenje več velikih grešnikov. Več správ.

31. *Vel. Sobota.* Sv. Oče in njegova popolna zmaga. Vse poslano, pa še ne uslišane zadeve. Meseca marcija umerli in pa udje molitvenega apostoljstva in Serca Jezusovega bratovščine, ki bodo umerli meseca aprila.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Oseba na dober namen, da bi jo Bog varoval vsih nesreč, in da bi se neka želja spolnila, ako je Božja volja. — V dosego nekega dobrega namena. — Odvernjenjé nalivov in ubogi Maharji za pomoč. — Priporoča se nekdo v bratovsko molitev za uslišanje neke silne prošnje. — Več bolnih gg. duhovnov. — Več mladenčev za čedno življenje. — V glavi bolna za zdravje na priprošnjo N. lj. G. Lurške in sv. Jožefa.

Zahvale.

Serčna zahvala izrekam Bogu in sv. Antonu Pad. Obljubil sem bil po opravljeni devetdnevnici, da njemu na čast, ako me usliši, se hočem očitno zahvaliti. Kar bi prej še misliti si ne bil mogel, tako dobro se mi je izteklo neko zlo težavno delo, ki sem od začetka skor dvomil ga pričeti.

A. K.

Dalj časa čutil sem bolečino v persih in moči so mi bile skoraj popolnoma opešale. Že sem se bal, da se me loti neozdravljiva bolezen. Zato se zatečem k usmiljeni Materi Božji, se ji priporočam in opravi devetdnevnico (o praz. njenega brezsm. spoč.), ter obljubim naznaniti v Danici, ako bi me uslišala. In glej! preusmiljena Devica to res stori. Bolečine so skoraj ponehale in celo telo postalo mi je krepkejše. — Če tudi nisem še popolnoma terden, vendar upam, da me preblaga Devica Marija ne zapusti, če bom jaz vedno vanjo zaupal. Kajti Marija usliši vsakega, kdor jo prosi s pravim zaupanjem.

V—n. *)

Priporočil sem se bil pred nekterimi tedni v bratovsko molitev, da bi dobil službo. Ker sem dosegel uslišanje, naznanjam priserčno zahvalo N. L. G. presv. S. in bratovskim družbenikom za molitev.

U. s. v. Ljubljani se goreče zahvaljuje presv. Jezusovemu Sercu, lurški Mariji in deviškemu ženin blažene Device Marije, sv. Jožefu za pomoč, ki smo jo dosegli v težki zadregi po opravljenih devetdnevnicih z obljubo, da se bode zadobljena milost v „Zgodnji Danici“ objavila.

Zahvala. *)

Marija, Mati milosti,
Kako čem hvalo peti?

Povedali smo že večkrat na vprašanje: če je kaj plačati, da čisto nič ne (če pa vendar kdo kaj podari, pride prav za naše pomoči potrebne dijake. Vr.)

*) Naslednji spév je v podobi narodnih pesem, in ne v pravilni obliki; zaradi spodbudnega obsega pa naj stoji med zahvalami.

Vr.

Kako čem milost Tvojo zdaj
Vredno razodeti?

Moj jezik zmožen ni zato,
Marija, Ti pomagaj!

Nevreden sem v pregrehah bil,
V ostudnih, prav hudobnih,
Na pot pogube se zavil
V namenih hudo zlobnih.
Več let tako dervim naprej
Po grešnih svojih slastih;

Oblaki černi, hud vihar
Mi dušo zatemnijo,
Pregrešni plamen, strasti žar
Se v sercu obrodijo;
V dremoti ves sem zaslepljen:
Že spet je novi greh storjen!

Sem sklenil se poboljšati
Pri spovedi prav vsaki,
Pa satan zopet le vloví
V pregrešni me navadi;
Če tudi sklep je ponovljen,
Pa greh je vedno še storjen!

V obupu skoraj že medlim,
Se valjam po pregrehah;
Pa milost vendar še dobim!
Si mislim sam pri sebi:
K Mariji grem na božjo pot,
Saj Ona polna je dobrot!

Na božjo pot sem se podal
K Devic' Marij' — pomagaj,
Sem prosil gorko, v serčnem žal':
Oh Mati, Ti pomagaj!
Če greha pustil zdaj ne bom:
Oh večno se pogubil bom!

Marija me je vslišala,
In milost mi dobila, —
Da grehom zdaj bom dal slovo,
To Ona je sprosila;
Pogašen je peklenški žar,
To Matere je Božje dar

Zatoraj ne prenehamo,
Marijo vsi častimo,
Če v dobrem pa se vpehamo,
Le vselej k Nji zdihnimo:
Marija, pridi na pomoč!
Bežala bo peklenška moč.

To in pa še veliko družih milosti sem dobil na priprošnjo Marijino, ter lahko rečem s sv. Bernardom: O Mati! dobro vem, da še nikoli nisi ti nikogar zaverгла, če te je le prav z zaupanjem prosil, naj bi bil še tako velik grešnik.

O kako bi jaz rad vse ljudi vnel, da bi Marijo prav iz serca častili, posebno pa še mladenče in device, da bi se le k Nji zatekali v vsih nevarnostih cvetočega življenja! Oh, koliko manj bi jih bilo nesrečnih!

Spokornik.

Listek za raznoterosti.

Iz Ljubljane. Duhovne vaje (eksercicije) bodo v tukajšnji cerkvi sv. Florijana od Cvetne nedelje ve-

čera do srede Velikega tedna za ude Vincencijeve družbe, ki jih zamorejo vdeleževati se pa tudi drugi. Začetek zmiraj jutraj in zvečer o polisedmih.

Dr. Jarc.

Iz Ljubljane. P. Maks je zadnji petek. 16. t. m., nadaljeval svojo nalogo za letošnji postni čas, namreč o raznih potih človeštva. Z navadno spretnostjo in tehtnostjo je takrat poznamoval in bičal pot Balamama ter lakomnosti, pot prekanjenosti, vsakterih zvijač, goljufije, tatvine, sleparstva in vsih ostudnih naklepov, po katerih si tudi dandanes velik del ljudi išče denara prislepariti, prigoljufati, nakrasti, napleniti! Poslednjič pa je še pristavil „viam gentium.“ to je, pot preostudnega nekdanjega neverskega življenja, v katero današnji laži-liberalni svet nazaj sili, in to je menda njegova svoboda. Neštevilno zgledov, citatov iz sv. pisma, iz klasikov je solilo in pojasnovalo podučni in zanimivi postni govor.

Neke „molitve za veliki teden“ v rokopisu so nam poslale, da naj povemo svojo misel in sodbo o tej reči. — Kar molitve same tiče, ni nič ugovarjati, sej očenaš, češenamarija, rožnivenec so cerkvene molitve! da pa naj se moli, zdaj stojé, zdaj hodé, zdaj sedé . . . je nepotrebna izmišljarija, ki nima nič v sebi. Da je Jezus ravno 15 ternjev dobil v glavo, to se ne vé. Necerkveno je, da ravno 25 duš reši iz vic, ali ravno 25 terdovratnih grešnikov na pravo pot pripelje, ali da bo Jezus z 9 kori angeljev na smertni postelji prišel po njegovo dušo itd. kdor to obmoli. (Jaz bi rad stokrat vse to opravil, ko bi gotovo bilo.)

Trinoška laž je poslednjič pristavek: „Kdor to molitev ima in je nobenemu ne priporoči, se močno pregreši.“ — Kjer koli take in podobne pristavke berete, vam je znamenje, da reč ni cerkvena, ampak zopercerkvena.

Molimo s vso pobožnostjo pri „božjih grobih“ veliki teden, bežimo pa pred praznoverskimi ali celo krivoverskimi mislimi in pritikljej, kar je iznašla dobičkarja in brezpamet. — Sleparji namreč take reči skujejo in jih natisnjene ali pa spisane po „kramarjih“ ali praznovernih dušah razširjajo, da denara dobivajo.

Celovskega škofa dr. Kahna nekteri Korošci celo v državnem zboru ne pustijo pri miru. Nedavno je bil minister Gauč interpeliran tudi že oziroma na nedolžne jezuite, ktere je škof poklical v škofovsko semenišče, poklical s privoljenjem papeževim in cesarjevim. Minister naj bi take interpelante s tacimi nezrelimi vprašanji za nekaj časa poslal k oo. jezuitom v novicijat, potem še le naj bi jim rešil njihove dvome.

Novošegna modrost in doslednost! Sovražniki verske šole terdijo, da so iz stare šole izhajali tepci ter neumneži. In lejte: ti čudni modrijani so bili sami izgojeni v stari verski šoli, tedaj sami sebe tepce imenujejo! No, vender enkrat resnico govoré.

Ali vedó, ali ne vedó, kaj delajo? Vsak dan nam „martirologium“ pripoveduje, koliko so pogani, neverniki, krivoverci, katoličanov poklali, posekali, pomorili, podavili: sed „resciunt, quid faciunt“, ne vedó, kaj delajo. Toda ne manj nagnjusnih moritev, pobijan, klanj, preganjanj in vsakterih krivic so katoličani počenjali in počenjajo nad svojimi lastnimi brati katoličani sami; — ti pa č v e d ó, k a j d e l a j o: kaj tedaj bode prišlo nad te „katoliške tigre, rise, volkove, gade, modrase in ostudne zveri, ki „vedó, kaj delajo“ in vender ne odjenjajo! Pomisli tedaj, ti farizej, ti hinavec, ti potuhnež, ti tát, ti obrekovalec, ti kerščeni preganjalec Cerkve, papeža in svečenstva — pomisli, kaj hudega si nakopuješ, ko veš, kako hudo delaš in vender ne

odjenjaš! Ti se ne boš mogel izgovarjati in reči: „Nescivi quid fecerim — nisem vedel, kaj sem delal!“

Za ku-škofijsko bogoslovsko semenišče so Nj. Velikanstvo presvitli cesar darovali 1000 gl. Zares, veliko tolažilo za premilostnega gospoda škofa!

Iz Torina. Prejel sem 237 lir 50 ct. (118 gld.) z vso hvaležnostjo. Zahvaljujem se ob enem za ljubezen, ki ste jo, preč. gosp., vaselej skazovali našemu češčenemu ranjcemu Don Bosku; tolažimo se z mislijo, da bode nadaljeval enako dobrovoljnost Vam skazovati, in mi od svoje strani ne bomo jenjali nad Vas (dobrotnike) in nad vaša dela klicati blagoslov od Boga.

Vaš ves hvaležni naslednik

Don-Boskov, mašnik Mih. Rua l. r.

Duhovske spremembe.

V Ljubljanski škofiji. Čč. gg. so dobili duhovnije: J. Kljun Spodnji Tuhinj; Fr. Petrovčič Trato; L. Gantar Čermošnjice. Č. g. Fr. Zbašnik se je odpovedal duhovniji Toplareberski. Č. g. Ant. Zaman je šel za provizorja v Podgrad, in č. g. Jož. Pekovec za provizorskega kurata v Lom pri Teržicu. — Prestavljeni so čč. gg.: J. Hudovernik s Studenca v Leskovec pri Kerškem; Fr. Mekinec s Polja v Št. Juri pri Kr.; Jož. Zelnik za provizorja in kapl. na Vače; bivši deficient Greg. Šlibar v Polje. Umerla sta čč. gg. kaplana: def. And. Adamič in kapl. Jož. Poklukar. R. I. P.

Razpisane so duhovnije: Vače, Baujaloka in Osilnica — do 14. aprila.

Dobrotni darovi.

Za opravo ubožnih cerkev naše škofije: Z Besnice 25 gld. 50 kr. — Z Radeč pri Zidanem mostu 41 gld. 84 kr. — Iz Šmarije 20 gld. — Iz Knežaka 10 gld. — Iz Černuš 22 gld. 65 kr. — Po čč. gosp. Uršulinarjah 9 gld. 66 kr. — Iz Šent Vida pri Zatičini 26 gld. — S Poljanice 12 gld. — Iz Bukovšice 2 gld. 86 kr. — Neža Stojič 12 kr. — Gospa Marija Lenarčič 1 gld. — Iz Čateža pri Savi 17 gld. — Z Žužemberka 45 gld. — Č. g. župnik Jož. Jerič 2 gld. — Iz Koprivnika pri Kočevji 10 gld. — Iz Višnje gore 18 gld. — Iz Košane 11 gld. — S Šenčurja pod Kumom 14 gld. 10 kr. — Iz Brusnic 11 gld. — Šmartin pri Kr. po č. g. župniku A. Klemenu 30 gld.

Za dijaško mizo: Č. g. župnik Mart. Narobe „za pirhe“ 7 gld. — Č. g. administrator Mat. Absc 1 gld. 20 kr. — Č. g. kapl. Andr. Kalan 3 gld. — Č. g. kapl. Andr. Karlin 2 gld. — Č. g. župnik Tom. Kajdiž 1 gld. — Č. g. župnik Ant. Klemen s pristavkom: „Plenus venter non studet libenter“ — eo minus sed vacuus — 5 gld. — „Lačnim v tolažbo“ č. g. Dražgoški 5 gld. — Prečast. g. dek. M. Kožuh 15 gld. — Iz Preserla 1 gld.

Za sv. Očeta: Č. g. župnik Tom. Kajdiž 12 gld.

Za sv. Detinstvo: Po č. P. Jožefu 10 gld.

Za stradajoče v Goriški okolici: Po preč. g. župniku J. Rozmanu 2 gld.

Za afrikanski misijon: V—r. 1 gld.

Za varhe Božjega groba v Jeruzalemu: Iz Preserja 1 gld.

Za Don-Boskov misijon v Torinu: Č. g. župnik Ant. Zarl 1 gld. 50 kr. — Č. g. kapl. Al. Bratina 1 gld. 50 kr.